

Styrdokument

Dokumentets namn:
Fritidsnämndens miljöledningssystem

Diarienummer:
[Diarienummer]

Typ av dokument:
Styrdokument

Version:
2

Beslutad av:
[Benämning/Dokumentets namn]

Datum för beslut:
2023-06-22

Framtagen av:
Cathérine Pettersson/Fritidsförvaltningen

Organisation/område:
Fritidsförvaltningen

Ansvarig chef:
Dzemaal Imsirovic

Reviderad:
2023-05-22

Reviderad av:
Cathérine Pettersson

Följs upp:
2024-05-02

Ansvarig för uppföljning/revidering:
Fritidsnämnden

Fritidsnämndens miljöledningssystem

Fritidsnämnden ska förstå, verka för och förbättra miljömässiga villkor och driva arbete för en hållbar utveckling. Genom att tillgodose och främja miljömässig kunskap i det dagliga arbetet, skapa aktiviteter för miljön och främja samverkan inom förvaltningen och inom staden ska förvaltningen bidra till FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Syftet med miljöledningssystemet är att realisera den politiska viljan i fritidsförvaltningens arbete med den ekologiska dimensionen av hållbarhet. Genom miljöledningssystemet struktureras miljöarbetet och det organisatoriska ansvaret tydliggörs. Genom miljöledningssystemet skapas en uppfattning om den miljöpåverkan som fritidsförvaltningen ger upphov till. Miljöledningssystemet är ett verktyg för att möjliggöra att det organisatoriska och strategiska arbetet som ska leda till ständiga förbättringar. Grundförutsättningar för miljöarbetet är att det utförs utifrån PDCA-modellen (planera, genomföra, uppföljning och förbättra).

Styrning i miljömässig hållbarhet

Det miljömässiga arbetet utförs enligt nämndens och förvaltningens ordinarie arbete med styrning och ledning av mål, där miljöledningssystemet är ett verktyg för att styra förvaltningens påverkan på miljön.

I grunden för arbetet med miljömässig hållbarhet finns lagstiftning, förordningar, författningar och föreskrifter att förhållas sig till. Strategiskt har miljömässigt arbete utgångspunkt i Malmö stads överordnade kommuncentrala styrdokument som är antagna som program, planer, policyer eller riktlinjer.

I arbetet med fritidsnämndens miljöledningssystem finns utrymme för att förtydliga eller komplettera arbetet med överordnade styrdokument genom att ta fram egna strategier, handlingsplaner, riktlinjer eller rutiner.

Förbättrande miljömässigt arbete

Miljöarbetet planeras och genomförs enligt nämndens och förvaltningens ordinarie arbete med styrning och ledning med mål. Det innebär att arbetet inom miljöområdet styrs med hjälp av kommunfullmäktigemålen och nämndens bidrag som beskrivs i nämndens budget. Interna miljömål som tas fram presenteras i verksamheternas verksamhetsplaner. Respektive verksamhet planerar sitt bidrag i sin verksamhetsplan genom planeringskommentar samt att de aktiviteter som tagits fram revideras årligen.

Miljöledningssystemet bygger på strukturen planering, genomförande, uppföljning och förbättring:

Planering av miljömässigt arbete sker beroende på hur avdelningen är organiserad. Varje avdelningschef för en dialog med eventuella enhetschefer och/eller sektionschefer och medarbetare för att ta fram förslag på aktiviteter.

Genomförande innebär att chefer och medarbetare arbetar med de aktiviteter som tagits fram. Det kan handla om olika insatser som investeringar, införandet av nya rutiner eller kunskapshöjande insatser. Lagkrav, rutiner och instruktioner följs och avvikelser åtgärdas löpande.

Uppföljning görs enligt uppföljningen av det ordinarie arbetet inom budget- och uppföljningsprocessen. Detta innebär att ansvaret för att planera, följa upp och analysera arbetet på miljöområdet vilar på respektive chefsnivå. Varje avvikelser som framkommer är en möjlighet för utveckling och förbättringar. Miljösamordnaren agerar som stöd med information och samordning i miljöarbetet.

För att förtydliga den samlade planeringen och uppföljningen av miljöarbetet på förvaltningen har förvaltningens miljösamordnare i uppdrag att årligen sammanställa en analys över hur miljöarbetet fortskrider på förvaltningen. Denna analys ska delges förvaltningens ledningsgrupp och erbjuds till nämnden för att kunna besluta om **förbättringar**.

Det organisatoriska ansvaret

Fritidsnämnden anger den politiska inriktningen i form av uppdrag. Nämnden ansvarar för att följa upp hur miljöarbetet går genom att ta del av delårsrapport och årsanalys.

Fritidsdirektören ansvarar för att förvaltningens miljöarbete utförs enligt den politiska inriktningen. Det vill säga att förvaltningens miljöarbete följer lagstiftning samt att ansvar och arbetsuppgifter delegeras till den som har kompetens och befogenhet.

Ledningsgruppen ansvarar för att lyfta fram arbetet med miljö och hållbarhet och att avsätta resurser för miljöarbetet. Ledningsgruppen verkar för att upprätthålla det systematiska miljöarbetet, uppnå uppsatta miljömål samt främja ständiga förbättringar. Vidare ska ledningsgruppen fatta beslut om vilka miljöområden som står i fokus, ta del av uppföljningen och beslutar om förbättringar. Det är ledningsgruppens ansvar att säkerställa att miljöledningssystem och nämndens uppdrag i miljömässig hållbarhet är känt av förvaltningens medarbetare.

Enhets och sektionschefer ansvarar för att styra och att skapa förutsättningar för förbättringsarbetet. Vidare ska chefen se till medarbetare har kännedom om miljöledningssystemet och de styrdokument som gäller i förvaltningen. Tillsammans med medarbetare ska chefer ta fram aktiviteter och genomföra arbete för att nå verksamhetens miljömål samt behov av utbildningar och andra kunskapshöjande insatser.

Medarbetare ansvarar för att vara en del av förbättringsarbetet, genom att engagera sig och ta ansvar för att minimera den miljöpåverkan som medarbetaren i sitt arbete berörs av. Vidare finns ett ansvar att delta i förvaltningens nätverksträffar, utbildningar och andra kunskapshöjande insatser.

Miljösamordnare ansvarar för att samordna miljöarbetet, omvärldsbevaka, säkerställa att strukturen följs och att det finns en koppling till de globala, nationella och kommunala miljömålen, samt styrdokument på miljöområdet. Vidare är miljösamordnaren ett stöd till cheferna och ska bidra till att utforma

uppdrag, aktiviteter, indikatorer och ta fram rutiner, samt sammanställa analys och uppföljningsarbetet.

Hänsyn ska också tas till intressenter som kan komma att ställa krav eller som berörs av förvaltningens funktionella gränser för planering och uppföljning i miljöarbetet.

Ramar i fritidsförvaltningens miljöarbete

Fritidsförvaltningens verksamheter berörs av miljölagstiftningen och olika tillhörande förordningar. De kommuncentrala styrdokumenterna i form av planer och program som är grundläggande för förvaltningens miljöarbete finns samlade i *bilaga 1. Samlade styrdokument*.

För att förstå påverkan på miljön har en analys av fritidsförvaltningens miljöpåverkan gjorts, och förvaltningens miljöaspekter har identifierats. Dessa finns presenterade i *bilaga 2 Miljöaspekter*. Med miljöaspekt avses områden för förvaltningens direkta eller indirekta påverkan på miljö och klimat. Miljöaspekterna är därför utgångspunkten i förvaltningens förebyggande miljöarbete och är en del av arbetet med planering och förbättring. Övergripande hållbarhetsmål och miljömål som finns kopplade till förvaltningens miljöarbete finns även presenterade i *bilaga 2 Miljöaspekter*.

Omvärldsbevakning

I omvärldsbevakningen kan både intern och extern miljöpåverkan ingå. Bevakningen av miljö och hållbarhet är en del av det kontinuerliga miljöarbetet för att se trender som kan vara väsentliga och som påverkar fritidsförvaltningens miljöarbete. Inom arbetet med omvärldsanalys kan resultatet ge vägledning i de olika delarna av miljöarbetet, som kan innebära att indirekt bidra till att nå lokala, nationella och internationella miljömål. Till exempel kan den årliga uppföljningen av Malmö stads miljöprogram användas för att analysera externa och interna faktorer som kan påverka förvaltningens miljöledningsarbete.

Lärande och kompetensutveckling

För att skapa delaktighet och utveckling i förvaltningens miljöarbete behövs kontinuerlig kompetensutveckling för medarbetare. Alla medarbetare ska känna att de har ett ansvar som bidrar till att förbättra verksamheten utifrån övergripande miljömål, uppdrag och aktiviteter. För ett förbättrande miljöarbete behöver medarbetare som arbetar med miljörelaterade uppgifter

har rätt kompetens. Varje avdelningschef ansvarar för att medarbetarna får den fortbildning som behövs för att klara miljömässiga arbetsuppgifter.

Miljösamordnaren ser regelbundet över behov för utbildning och för dialog med ledningsgruppen om eventuella behov av utbildningar. Vidare ansvarar miljösamordnare för att det finns informations- och utbildningsmaterial tillgängligt i verksamheten, till exempel bilagor till miljöledningssystemet. Miljösamordnare utför även nätverksträffar, utbildningar och kunskapshöjande insatser.

Kommunikation av miljöarbetet

Kommunikationsplan (bilaga 4. Kommunikationsplan) för miljöarbetet uppdateras årligen. Det ska vara lätt för alla att ta del av information om miljöarbetet på förvaltningen och i staden samt de styrdokument som finns på miljöområdet. På intranätet; Komin kommuniceras miljöarbetet. Miljöarbetet kommuniceras både internt och externt.